

Hva skjer rundt au pairer som får tuberkulose? En kvalitativ studie.

Camilla Rytterager Ingvaldsen

Universitetet i Oslo
Master i Sosialantropologi

25.2 2019

Bakgrunn

- Det er ca 3000 au pairer i Norge
 - Norge mottok 1336 Au Pairer i 2015
- 90% av disse kommer fra Filippinene
- I 10 års perioden 2008-2017 ble det registrert 77 tilfeller med tuberkulose blant au pairer i Norge
- Av disse er 47 registrert de siste fem årene (Før 2017)
- Dvs egentlig 10 av 1000 (1/100) statistisk sett så ca 1%
 - Dette høres ikke så mye ut men sett på befolkningen generelt og hva de skal gjøre i landet er dette en indikasjon for studien.
 - Flere kontrakter blir brutt grunnet smittefrykt for tuberkulose, hva er konsekvensene av dette?

Studien

- Kvalitativ 2 års Masterstudie i Sosialantropologi ved UiO
- Feltarbeid utført i Oslo regionen, fra høsten 2017- vinter 2019
- Kvalitativ studie
- Dybdeintervjuer med 5 au parer som har vært syke med TB, samt deres vertsfamilier
- Samtaler, deltagende observasjon, spørreskjema og intervjuer med parter involvert i au parer i Norge;
 - Helsearbeidere (TB koord., leger, kommunehelsetjenesten)
 - Vertsfamilier -også de som har latent syke eller ikke syke au paier
 - Au parer som ikke er smittet eller syke
 - Oslo Au Pair Senter, Caritas
 - LHL

Problemstillinger

Au pairer er en Sårbar og kompleks gruppe

- Akkurat kommet til Norge, kulturutveksling
- Lite sosialt nettverk og engstelse for å miste det de har
- Stor stigma rundt sykdommen
- Engstelse for å miste vertsfamilie, inntekt og et sted å bo; visum er knyttet til vertsfamilie
- Faller mellom flere grupper /kategorier
- Maktforhold mellom au pairer og vertsfamilie
- Vertsfamilie = arbeidsgiver

3 Hovedspørsmål?

- 1. Hva er det filippinske au parer som bor i Norge opplever som sitt støttenettverk under behandling av Tuberkulose?**
- 2. Hvordan bruker de dette støttenettverket gjennom sykdomsforløpet? Opplever de at dette nettverket støtter dem under behandling?**
- 3. Når man er syk med en alvorlig sykdom som TB, påvirker dette dynamikken mellom au pieren og vertsfamilien og har dette konsekvens for støttenettverket til au pieren?**

Hva fant jeg ut av?

- Dette ikke statistisk, det er et øyeblikks bilde
- Historiene er ulike, men kompleks og likevel likheter
- Når TB oppdages settes et stort apparat i gang for å hindre smitte og starte behandling. Au pair er i en sårbar situasjon fordi visum, nettverk, bosted og alt er knyttet til vertsfamilien og at hun kan løse oppgavene sine hos familien
- TB er en alvorlig og smittsom sykdom – når en au pair blir syk er det en påkjenning for henne selvsagt, men også for familien.
- Familiene støtter ofte godt opp under au parene, de trenger også oppfølging fra helsevesenet
- De fleste opplever å få hjelp fra enten helsepersonell, vertsfamilie eller venner, selv med kort botid og lite nettverk. De er ofte resurssterke!

Støttenettverk hos vertsfamilien

- Familier og au pairer reagerer på ulike måter.
- Av de 5 jeg snakket med:
 - 2 mistet sin opprinnelige familie grunnet sykdommen, men de fant nye familier.
 - Begge ble screenet ved ankomst, smittefrykt hos familie. Tross dette er det en av de to har fortsatt kontakt med sin opprinnelige vertsfamilie.
 - De andre ble godt tatt vare på av familiene, og de sa under intervju at de aldri vurderte å si opp kontrakten de hadde.

Alle hadde gode forhold til sine vertsfamilier.

- 4 følte seg som en del av familien, som en storesøster, noen har fortsatt god kontakt etter at de har forlatt landet eller de bor fortsatt hos familien selv om visa endret fra Au pair til noe annet. De tok del i hverdagslivet og fortalte hvordan de hadde vokst som person og styrket selvfølelsen.
- 1 følte litt begge deler, både som del av familien og som arbeider.

Storesøster eller hushjelp?

Om de opplevde at de var en del av familien eller at de noen ganger kunne føle at de jobbet der, varierte.

- Forventninger;
 - tilgjengelighet, ærlighet, kontrollregimer i familien
- Klare avtaler
- Medvirkning til å styre egen hverdag
 - Mestring
 - Under behandling kunne de være slitne; hvile ved behov uten å få dårlig samvittighet.
 - Når de føler seg som en del av familien, også mulighet til å slappe av mer og dermed vise sitt sanne jeg. Fører til sterkere forhold og igjen mestring og selvfølelse.
- Hvordan de bruker rom har en betydning

Støttenettverk i venner

- De fleste er sosiale, noen tør likevel ikke fortelle det til mange. De fleste er selektive i hvem de forteller om sykdommen til.
- Kun en fortalte at hun hadde opplevde at en venn ikke ville komme på besøk, men de hadde kontakt.
- En vertsfamilie fortalte om det samme blant sine venner.
- De søker ofte støtte i au pairer i området, bruker Oslo Au Pair Senter eller sosiale nettverk

Støttenettverk fra helsepersonell

- Mye positivt om helsepersonell!
- TB koordinator en viktig funksjon
- Kommunehelsetjenesten kan bedre informasjon til vertsfamilie om prosessen
- Informasjon fra spesialisthelsetjenesten til vertsfamilien burde inngå i en «pakke»
- Vi stoler på at informasjon gitt på engelsk er god nok
- Vi stoler på at au parene gir informasjon videre
 - Stigma og frykt
 - Evne til å videreformidle er ofte ikke tilstede

Hovedfunn; veien videre

- 1. Rettigheter hos au pairer når de blir syke er svake. Dette kan styrkes.**
- 2. Informasjon til vertsfamilier er viktig, selv om de ikke har krav på det**
 - Personvern må beholdes
 - Generell informasjon kan være med på å bedre relasjoner mellom Vertsfamilie & Au pair
- 3. Viktig med god informasjon vedr sykdom til au pairer også under behandling**
 - Vurder tolk selv om de snakker godt engelsk
 - Gjenta informasjon på kontroller, gjerne i notater
 - Spør gjerne kontrollspørsmål